

Особливості діяльності викладача. Метод проектів

(методичні рекомендації)

Проектне навчання не тільки спонукає до розумно вмотивованої доцільної діяльності, відповідно до вікових і навчальних інтересів учнів, а й істотно трансформує роль педагога в управлінні нею. Викладач за такого підходу неодмінно перетворюється на консультанта, порадника, координатора, який переконує у власній правоті силою досвіду, мудрості, аргументу, але не наказу, допомагає учням у пошуку джерел, необхідних їм у роботі над проектом, сам є джерелом інформації, підтримує неперервний рух учнів у роботі над проектом.

Викладач має не лише добре знати свій навчальний предмет, а й бути компетентним у інших галузях науки, бачити точки їх зіткнення. Він має добре знати своїх учнів, їхні можливості, інтереси, бажання. Тому сфера контролювання вчителем процесу становлення особистості не звужується, а навпаки — розширюється. До того ж, проектна діяльність опосередковано виводить різновікових учасників спільної діяльності на пошуки спільної мови і розуміння багатьох побутових цінностей та оцінок. Ознайомимось з діяльністю викладачів та учнів під час використання методу проектів (таблиця 1).

Таким чином, використання методу проектів у навчально-виховному процесі:

1. Заохочує і підсилює щире прагнення до навчання з боку учнів, тому що воно: особистісно-орієнтоване.
2. Використовує безліч дидактичних підходів.
3. Має високу мотивацію, що означає зростання інтересу й залучення до роботи в міру її виконання.
4. Підтримує педагогічні завдання в когнітивній, афективній і психомоторній сферах на всіх рівнях — знання, розуміння, застосування, аналізу, синтезу.
5. Дає змогу вчитися на власному досвіді й досвіді інших у конкретній справі, а не вдавати навчальну діяльність.

Щоб бути певними, що ви сприяєте розвитку навичок мислення, коли розробляєте свій проект, зверніть увагу на дієслова, написані у відповідних колонках: аналіз, синтез, оцінювання. Завдання та діяльність учнів мають бути сплановані так, щоб процес навчання був спрямований на зміни в рівнях розумової діяльності. Важливо формувати не просто мислення, а навички мислення високого рівня.

Правила успішної роботи учнів у проектній діяльності

- У команді немає лідерів. Усі члени команди рівні.
- Команди не змагаються.
- Усі члени команди повинні отримати задоволення від спілкування і від того, що разом виконують проектну роботу.
- Кожен повинен отримувати задоволення від почуття впевненості в собі.
- Відповідальність за кінцевий результат несуть усі члени команди, які працюють над проектом.

Таблиця 1

Етапи діяльності викладача на уроці

№	Етапи діяльності	Зміст діяльності		Способи організації взаємодії
		Учні	Викладач	
1	Підготовка. Визначення теми та мети проекту	Обговорюють, шукають інформацію	Розповідає про задум, мотивує, допомагає у визначенні завдань	Навчальний діалог
2	Планування	Формулюють завдання та обговорюють їх	Коригує, пропонує ідеї, висуває пропозиції	Спільне визначення мети діяльності
3	Прийняття рішень	Обирають оптимальний варіант	Спостерігає, непрямо керує діяльністю	Ситуація вільного вибору, дискусія
4	Збір інформації	Збирають інформацію	Спостерігає, непрямо керує діяльністю	Добір навчального матеріалу
5	Аналіз інформації, формулювання висновків	Аналізують інформацію, в міру необхідності конструюють різні художні вироби	Коригує, спостерігає, радить	Створення дітьми навчального дидактичного матеріалу
6	Захист проектів та колективний аналіз	Презентують проекти та разом з учителем обговорюють, оцінюють зусилля, використані можливості, творчий підхід	Обговорює разом з дітьми	Участь дітей в оцінюванні проекту